

# ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

## СТРУЧНИ ЛИСТ ЗА СВЕ ПОЛИЦИЈСКЕ РАДЊЕ

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут недељно. По потреби биће ванредних бројева. Претплата се шаље уредништву у Београду „Краљ-Миланова“ ул. бр. 16., а у унутрашњости код овлашћених скупаља или на пошти. Цена је листу: чиновницима, учитељима, званичницима, општинским писарима и осталим званичницима у опште годишње 12, полугодишње 6 дин. Гостиничарима и механџијама из унутрашњости годишње 12, полугодишње 8 динара. Жандармима годишње 6, полугодишње 4 динара, ну ови се по овој цени могу претплатити само преко својих командашта, полицијске односно пограничне жандармерије. Надлештвима у опште 20 динара на годину. За иностранство годишње 24, полугодишње, 15 динара. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Писма само плаћена примају се. Рукописи не враћају се. Огласи по погодби.

ЛИСТ УРЕЂУЈЕ ОДБОР

ОДГОВОРНИ УРЕДНИК Н. ДИМИТРИЈЕВИЋ

### ЛУДИЛО И ЗЛОЧИН.

Један интересан случај из Судске Психо-Патологије.

#### ДВА ПОКУШАЈА УБИСТВА

(Саопштено у Српском Лекарском Друштву)

ОД

Др ВОЈ. М. СУБОТИЋА — МЛАЂЕГ

СЕКУНДАРНОГ ЛЕКАРА У БОЛНИЦИ ЗА ДУШЕВНЕ БОЛЕСТИ.

(НАСТАВАК)

Начин испитивања, којим смо се у овоме послу послужили био је следећи:

Сем уобичајеног разговора са окривљеним В. при редовним, свакодневним визитама, и сем реферата, које свакодневно добијамо од болничког персонала о сваком болеснику, о његовом понашању, делању и говору, ми смо, кад смо год за нужно нашли, призивали на специјалан испит самога окривљеника В., па смо онда узели акта, читали их, и разматрали, и онда смо окривљенику стављали нужна питања. На тај начин ми смо хтели:

Прво констатовати, да ли В. у опште признаје, или не, извршени покушај убиства, који према актима треба, као такав да постоји. —

Друго смо хтели, да се оријентисемо односно његовог душевног оболења, које је такође, судећи по лекарској комисијској сведоци од 3 лекара из окружне Ђупријске болнице, постојало бар у времену које је обухваћено у сведоци, т. ј. од 17. авг. до 17. септ. 1892. године, (акт Начелства среза ресавског № 644. и 340). —

Треће, ми смо нарочиту пажњу обратили на то, да дознамо, да ли је и пре тога а нарочито у времену извршења покушаја убиства, био умно растројен, што је у осталом и био наш најглавнији задатак, који је ваљало решити. — О свему овоме имамо да кажемо следеће:

Поврх многих испитивања, и покушаја, да га доведемо у шкрипац са разним питањима, разлозима и објашњењима, увек смо од В. добили одговор: да се он „не сећа“, да „не зна“ нити да је на Ивка пуцао, нити да је он Ивку истргао пиштољ иза појаса. — Уз ово додаје:

„Ја сам тада, а и пре тога, био тако збуњен, да не знам да кажем, како је све било, за шта ме штате.“ Даље вели, да се не сећа, шта су му рекли, нити зна, да су га Ивко и још два сељака звали у суд, нити се сећа, да је он њима ма шта рекао, па ни да је рекао, да неће да иде, како то тврди Ивко на саслушању.

„Памтим, вели, само то, да сам млатио шљиве, и знам да су њих тројица били дошли у мој шљивар.“

Кад му је прочитан следећи исказ Ивков, који гласи: „Ја пријем један корак ближе к њему, а В. ми на један пут извуче пиштољ иза појаса, измаче се 5 корака натраг, и упали истим да ме убије.“ В. одговара: „на све ово не сећам се никак, знам само да сам млатио шљиве; а и што сам знао, ја сам после у болести заборавио, јер сам дуго боловао.“

На наше питање: „а како је могуће да ти то заборавиш?“ одговара: „Не могу никако да знам.“

На тврђење Ивково, да су га после овог покушаја убиства њих тројица „на силу испод руке“ одвели у судницу В.

одговарајући на наша дотична питања вели: „Знам да су ме вукли, али не могу да знам за што, нити да ли су ме одвукли у суд, нити знам да ли су ме уапсили; или сам остао у воћњаку, или сам остао код куће, то све никако не могу да знам, заборавио сам све у болести; али од како сам прездравио, ја се од тога доба свега сећам, као и свега што је пре моје болести било, а не сећам се ничега шта је у мојој болести било.“

Запитан: „Знаш ли да су те сутра дан или истог дана, после тога дела испитивали у општинском суду?“ Одговара: „Не знам. Знаш ли да су те тога дана уапсили? На ово питање одговара: „Не могу да памтим, никако не могу да се сетим ни да сам био у апсу; и ако сам знао, ја сам заборавио.“

Ми смо на ово узели акта општинског суда из Г. и тамо смо нашли акт № 1075. од 28. августа 1891., дакле од сутра дан по учињеном покушају убиства, и из њега видимо, да је В. на саслушању казао ово што следује:

„За што сам зват код тога суда не знам док ми се не каже.“

Даље изјављује, да није хтео доћи ни на ранијих седам позива, па ни на овај осми позив с тога, што вели он: „Ја нећу, да идем на позив општ. суда, а на капетански хоћу, јер је вели у свађи са председником.“

Сем тога, што је најглавније он изјављује ово што следује:

„Чим су Ивко, Радојко и Радисав код мене дошли, па ми казаше: В., хајде одмах у село да идеш, и они ме позваше, и ја одмах извуко Ивку пиштољ из појаса, и у њега, Ивка, опалим. Да ли сам га убио, то не знам, а пуцао сам што ми је било криво, и ја овде и сам видим, да сам погрешно како за позив, тако и за пиштољ, па онда молим да ми се грешка опрости.“

Дакле сутра дан одмах после учињеног злочиног дела, В. је признао дело, кајао се што га је учинио, и молио је за опрштај.

(Напомена. За недолазак на позиве казнио га је овом приликом општински суд са 10 дана затвора.)

Сада настаје питање:

Да ли је могуће да се В. данас на овај свој исказ никако не сећа, пошто у противном изгледа, да он намерно сакрива своје успомене?

Са онолико исто права, са колико би се на пр. могло чак и претпоставити, да се В. сада, после 5 година, заиста не сећа евију појединости, које су се у оно време десиле, исто са толико права може се очекивати и то, да се свестан човек мора и може сетити шта је, бар у главном, казао, ако ништа више, а оно би требало да зна — бар толико; је ли у опште, у то време, дело признао или није.

Ова околност, што он одмах после покушаја убиства, код општ. власти признаје злочино дело, а доцније на испитима код истражног судије и првостепеног суда, као и сада, вели, да се никако не сећа, да је то дело учинио, већ за њ, вели он, зна само по чувењу од других, — само компликује ствар, и отежава решење целог питања.

Пре свега нужно је прорачунати, да ли он има какве користи од тога, што тврди да се не сећа, нити покушаја убиства, нити свога признања код општинске власти у исказу под № 1075 од 28. авг. 1891. год.

По обичном људском схваћању, може се тврдити, да ако отуд може имати ма какве користи, он сада намерно тврди, да се свога признања дела не сећа, т. ј. он симулира амнезију; али на против, ако нема користи, могло би се са пуно права претпоставити, да је заиста могуће да се свога признања не сећа.

Ако симулира, он не може имати никакве користи од тога, јер имају три сведока, који заклетвом потврђују, да је он извршио покушај убиства; то је довољно на да буде осуђен; од симулације дакле нема никакве користи.

При свем томе, што ово овако стоји, ми опет не смео а priori, у недостатку других доказа, тврдити да он ипак не симулира.

Неопходно је нужно утврдити и то, да ли се он не сећа само учињеног злочиног дела, и свога признања, или се он не сећа и другог чега из тога времена, и то на по се, да ли се не сећа нечега, што нема апсолутно никакве везе са његовим кривичним делом, или што не може имати никаквог упуца на само суђење дела. Јер, ако то заиста постоји, онда може бити вероватно да он не симулира, већ да се заиста не сећа и самог дела и свога признања.

Ми ћемо се на ово опет повратити, али пре него што опишемо своја проматрања учињена у томе смислу, сматрамо за неопходно нужно напоменути ово што следује:

У душевним оболењима постоје обично мањи или већи губици успомена.

Оно истина има случајева, да се по неки, с ума сишавши кад оздраве, до најмањих ствари сећају свега шта се у њиховој болести десило. Али ваља знати да су такви случајеви, ма да постоје, ипак ретки; они су, тако рећи изузеци од правила.

Да је тако, имамо доказа и у томе, што се највећи број оздравелих, на догађаје у њиховој болести, сећа или делимично, или се никако не сећа на појединости, при свем томе, што су свесни тога, да су били с ума сишли! Ово се мора веровати, јер то потврђује свакодневно искуство на онима, који не представљају тако назване „судске случајеве“, и који никаквог рачуна немају да симулирају, нити потребе да се своје болести „стиде“, те да од „стида“ намерно тврде, као да се бајаги нечега не сећају. Они говоре онако, како је заиста било.

Околност, да ли се неко лице, у чију се душевну исправност сумња, не сећа или сећа извеснога дела, које је оно заиста учинило, никако не може бити разлог, да се а priori верује, да оно симулира или не. Јер из психијатријске праксе познато је, да има умоболних криваца, и то: једних, који се свега шта су радили и урадили потпуно сећају; не само то, но они имају и мноштво разлога, и оправдања, зашто су дотично злочино дело учинили; — других опет, који се нечега сећају, а нечега не сећају; — и трећих, који се ничега не сећају. Ни у једном од ова три случаја не може бити „сећање“ или „несећање“ доказ, да постоји симулација или не, нити се само на основу тога може давати мишљење о урачуњљивости или неурачуњљивости дотичнога окривљеника.

Друго је, много значајније питање, које у оваким случајевима треба решити, а то је: постоји ли у опште душевно оболење (умно растројство, поремећење свести), или не, односно: да ли је оно у времену, када је злочино дело учињено постојало код дотичнога лица?

Да ли ће пак успомене за: „када, како и зашто“ је злочино дело учињено, бити одржане или не, свакојако је од не малог научног значаја, и то специјално за расправљање питања о амнезијама (забраву, губитку успомена) у душевним болестима, али та околност никако није довољна, нити је једини аргуменат за доказивање да ли се све то симулира или не.

Сада се морамо запитати: да ли је могуће, и да ли је у науци познато, да има оваких случајева, где се извесно лице може извесног догађаја сећати у једној прилици, а у другој не.

На ово питање, доведено у везу са нашим конкретним случајем, ми морамо одсудно изјавити, да се на основу научнога искуства не може тврдити, да није могуће, да се В. сада у истини не сећа покушаја убиства, па ни свога признања о коме је овде реч, ако се то јест може његовом исказу веровати, да је у то време био душевно болестан, или ако се доказима може потврдити да је то оболење у оно време заиста постојало.

О овоме ћемо доцније говорити, а сада да се повратимо на оно, где смо стали т. ј. где смо прекинули наше описивање

шта смо чули од В., кад смо га на основу судских и општинских акта испитивали.

Наша је особита нажња била на то обраћена да констатујемо, да ли он има губитака успомена и за друге ствари, сем оних напред описаних.

У томе смислу ми смо га питали: да ли зна, када га је први пут истражни судија у Свилајнцу саслушао (25—1—93.); зна ли, шта му је том приликом казао, а нарочито да ли се сећа, да је молио истражног судију да добави лекарску сведоцбу од окружне Ћупријске болнице, да је у Ћупријској болници у 1892. год. боловао, у којој је констатовано да је тада био душевно болестан, као и то, да се он том приликом тиме баш и бранио — он нам одговара, да се и тога никако не сећа.

У самој ствари издата лекарска сведоцба њему може бити само од користи, па се он том околности не служи, но вели, да нам све прича онако, како, и у колико се чега сећа. Нема никаквог разлога да ово симулира, јер зашто да симулира оно, што иде њему самоме у прилог!?

Упитан, када је био у болници Ћупријској, одговара: „Памтим, да ме је отац одвео у Ћупријску болницу у оно време кад сам боловао, а не знам ни месец ни годину кад је то било, јер сам ја то заборавио у болести.“ Даље вели, да не зна шта је радио у болници, а сећа се само толико да му је у болници било боље, мало лакше, али му се, вели он, после код куће болест опет погоршала.

Ко симулира душевну болест, лудило, тај увек прегони, преврши меру, да би себе само што луђим преставио. То и јесте оно, што се са типусом душевно болесних, и њиховим симптомима никако не слаже, и што варалицу као симуланта прокаже.

Ако би овај човек хтео лудило да симулира, нама се чини, да би он данас о себи причао онако какав се онда, када је у болници био, престављао, он би се трудио, да буде веран и доследан својој симулацији, јер би иначе и сам знати морао, да ће се она одмах открити.

На против, овај човек не уме тако рећи ништа да прича о своме боловању у Ћупријској болници, а оно је било доста занимљиво, како се из сведоцбе види. —

Кад смо му прочитали његов исказ из тог саслушања (од 25.—1.—93.), не казав му при том, кад је, и где то говорио; па кад смо га запитали, зна ли, да је он то говорио, где и када, он нам је одговорио овако: „може бити да сам ја то говорио; било ми је тада, може бити, лакше, па сам знао да говорим. Али, ја се не сећам, нити да сам ја то говорио, нити знам где и када.“

Пошто вели да ово не зна, то да се уверимо, да он може бити ово не чини из неког рачуна, и какве задње намере, ми смо му одмах ставили следеће питање: да ли је кад год за ову ствар, за коју вели, да по чувењу зна, да се у опште десила, пред ма каком влашћу и законом одговарао, где, када и пред ким — одговорио нам је без околишавања и дугог размисљања: „Ја се сећам да сам ишао маја и јуна месеца 1894. године у Ћуприју код окруж. првост. суда, те сам одговарао на тужбу државног тужиоца, пре те године не знам да сам позиван код власти на одговор, нити знам да сам давао какав било одговор. Не сећам се, вели, да ја икад нисам отишао на позив општинског суда.“

„Може бити да су ме у мојој болести више пута звани да одговарам, — али ја то не памтим; ја се сећам само на ово што сам рекао, као и на позив за у суд на претрес и то: саопштили су ми позив новембра, а суђење је било 16. децембра 1894. године.“

Истина је, да се он 16. маја 1894. г. у Ћуприји потписао на судском акту № 8195., да му је т. ј. саопштено решење о стављању под суд.

Тако исто истина је, да је 20. јуна 1894. био у суду, у Ћуприји, кога му је дана саопштена тужба државног тужиоца од 3. јуна 1894. акт № 9159.

Тога дана саслушан изјавио је: „да су га ондашњи кметови збунили са њиховим гробијанским постојацима према њему, јер су га свуда и на сваком месту гонили, те му тиме пореметили памет, са чега чешће пута дођу му и такви моменти да ништа не зна шта ради.“ У томе смислу позива се на лекарску сведоцбу из Ћупријске болнице и на сведоке.

Неопходно је вужно са овим исказом упоредити онај не-  
www.повише први исказ од 25.—I.—1893. пред истражним судијом, који  
гласи: „Није истина да сам ја пуцао на тужиоца, већ су туж-  
иоц и остали тукли и вукли мене, а да ми сам ја пуцао на  
тужиоца не сећам се. Сем тога, ја сам био тада душевно бо-  
лестан и спроведен сам у Ђупријску окружну болницу, ту су  
ме прегледали три лекара, и нашли су да сам тада заиста био  
болестан, па могуће, да сам у томе наступу те болести и пу-  
цао на тужиоца. У осталом ја ћу у што краћем року донети  
цверу од окружне болнице о моме здрављу у то време кад туж-  
иоц вели да сам на њега пуцао.“ —

„Имам да наведем и то, да су председник општински М.  
J., писар М. J. и J. M. стриц моје жене највише гледали да  
ме раздвоје од жене, за то само, веле, што сам душевно бо-  
лестан, па су ми тим својим гањањем и ашењем као лудог, још  
више допринели те сам постао у то време болеснији“.

Оба ова исказа једнолика су, те нема никаквог разлога  
да се једнога сећа (од 20. јуна 1894.) а оног другог не сећа  
(од 25. јануара 1893.), т. ј. он отуд не може имати никакве  
стварне користи. Он би, ако би хтео да симулира, имао толико  
исто разлога да тврди да се не сећа ни овог другог саслушања  
од 20. јуна 1894., са колико то тврди, да се не сећа испита  
од 25.—I.—93.

(НАСТАВИТЕ СЕ).

## У П У Т С Т В А

### ЗА ИСЉЕДНИКЕ У КРИВИЧНИМ ДЕЛИМА.

(НАСТАВАК)

#### В. О Фалсификовању печата.

Како има разних врста и начина, да се печати фалсифи-  
кују, то је и питање о тој опасној радњи од веома велике  
важности. Понајчешће се фалсификују печати оних надлештава,  
која издају исправе радничкој класи, и која потврђују њихове  
пријаве и отпусте код појединих газда, где раде.

Таке фалсификоване радничке исправе, пријаве и отпусти,  
као и сами лажни печати, којима су ови утврђени, имају не-  
догледних и веома штетних последица по друштвени живот и  
јавну безбедност. Прави лупежи, који се дочепују таквих исправа  
и печата, не служе се њима само да избегну казну, кад се  
ухвате у нераду или скитњи, већ их употребљавају и за опас-  
није цели, које директно стоје у вези са злочиним делима.  
Често бива, а и бивало је, да понеки лупеж на тај начин ступи  
у службу код каквога газде, кога намерава да похара. Покаже  
само своју лажну исправу, из које се види, да је већ у такој  
служби био, и да је свакад на „потпуно задовољство“ служио,  
па „на свој сопствени захтев“ отпуштен. Не примети ли до-  
тични газда, да је исправа лажна, он га прима у службу, а за  
тим осети од тога и штетне последице по њега и његову  
имовину.

Сем наведенога, таке исправе служе лупежима за доказ,  
да имају своје стално пребивалиште. Учини ли какав лупеж  
неку крађу, похарау, или ма какво злочино дело, на му испадне  
за руком, да га бар за прво време не ухвате, он се онда по-  
стара, да прибави себи радничку исправу са лажним печатом,  
која гласи на какво удаљено место од онога, где је злочино  
дело извршио. А ако се почне на њега сумњати, да је он  
кривац, онда показује сасвим наивно и слободно ту своју лажну  
исправу. Понеки органи власти задовоље се тиме, и оставе га  
на миру, а он за тим заваара траг на већ уобичајени начин.  
Стога препоручујемо свакоме исељднику: да сваку радничку  
исправу најстрожије и најтачније испита т. ј. да онда, чим и  
најмање што на њој неисправнога примети, или посумња у  
правилност њену, одмах све и сва употреби, да дозна, е да  
ли је дотично лице, код које се така исправа нашла, доиста у  
ономе месту родило, које је у исправи означено.

При испитивању тога, има више разних момената на које  
ваља своју свеколику пажњу обратити. Најважније је за иску-  
сног исељдника, да у појединим приликама не покљони одмах  
вере ономе изразу: „да је верно и поштено служио“, што  
обично у радничким исправама, или отпустима стоји. Поред  
тога скитница се може лако познати и по његовом изгледу, и  
осталим особинама. Он има нарочите манире у држању и у  
говору, који га одмах издају за скитницу, а не за сиромашнога  
радника. Већ се и по самим рукама таква индивидуа може  
опазити, да није радник, који је силом околности остао без

посла, но да је права правцата скитница, која живи од пре-  
вара и осталих прљавих дела. Добије ли исељдник убеђење, да  
је неко лице скитница, или лупеж, и ако има исправу, он онда  
треба да га претресе, не би ли наишао код њега на лажан или  
фалсификован печат. Ако га не нађе, он треба одмах да нареди  
трагање за проналазак овога, а у исто време, да се извести  
на свима местима: да ли је доиста то лице тамо било у послу,  
као што је то у исправи поменуто.

Што ће тако исељднику неко лице постати сумњиво, ако  
у његовој исправи нађе, да се оно бавило разноврсним пос-  
ловима, и у местима, која су једна од другог јако удаљена.  
Права скитница не може одмах и по својој вољи да одреди  
себи струку рада. Она мора да се задовољи оним, што му  
прилике пруже, и до какве у опште исправе доћи могу. Тако  
се н. пр. често дешавало, да су код понеких скитница нађене  
разне лажне исправе, и са лажним печатом, из којих се могло  
видети, да су на једном месту били касаци, на другом лончари,  
на трећем рудари и т. д. У свакој исправи стајало је, да су  
у свом послу били: „вредни, способни, одани, и да су на свој  
захтев отпуштени“.

Хоће ли исељдник у таким приликама да дозна праву  
истину, и скитницу у клопку да ухвати, то треба он пре свега  
из оваке путне књижице да испише сва места где је био. Зат-  
тим да прибележи време, где се и колико бавио. Најзад, да  
узме у руке мапу, те да од прилике види, како је и у ком  
правцу путовао. Кад све то учини, онда треба дотичнога да  
позове, да исприча ток његовог путовања. Ако је овај у ком  
од тих места био, он ће то знати да покаже. А ако пак није  
био, он о њему неће умети ништа ни да покаже, те ће према  
томе бити одмах у лажи ухваћен. То је једно опште правило  
у таким приликама. За тај посао, није исељднику више пот-  
ребно до само пола сахата, а и сам посао не задаје му ни-  
каквих тешкоћа. Поступи ли пак тако, то ће се уверити, да  
ће врло брзо до жељеног резултата доћи, јер ће и само дотично  
лице, које се испитује увидети, да се ствар узима озбиљно,  
па ће најзад све, па и сам фалсификат признати, само да не-  
питивање исељдничково скрати.

На многим печатима наших општина, може се приметити,  
да сва слова па њима, нису добро изрезана. Наравно, да се то  
на сваком отиску да лепо видети. Али и поред свега тога,  
таки печати, утиснути на појединим исправама, не морају бити  
сумњиви, нити их исељдне власти требају за такве да смат-  
рају. Али ту има нешто друго на шта треба сву пажњу обра-  
тити. То се састоји у овоме: Ако н. пр. у каквој општини  
постоји какав печат, који има ма какав год недостатак, то ће  
се тај недостатак на свима отисцима те општине лепо видети.  
Деси ли се пак, — а то код нас често пута бива — да не-  
коме, а нарочито исељднику, дође до руке каква исправа до-  
тичне општине, па на њој прилепи утиснути печат, који нема  
никаких недостатака, онда треба знати, да је исправа фалси-  
фикат. Фалсификат је за то, што је неко из користољубља дао  
за себе изрезати други печат, који нема оних недостатака као  
онај оригинални.

Поред наведенога, важно је напоменути и ово. У нас има  
више општина, које носе један и исти назив, а постоје у раз-  
ним окрузима и срезовима. Тако, дакле, општине имају свака  
за се и свој општински печат, на коме у наоколо стоји изре-  
зано само: „Суд општине Н.“ и више ништа. Према томе, ако  
у земљи има две, или више општина са једнаким називом, то  
ће оне имати и печате са једним и истим називом. Отисци  
њихови гласиће подједнако, а разлика између њих неће се моћи  
запазити. Разуме се, да према таким околностима, може лакше  
и фалсификата бити, нарочито на сточним пасошима, путним  
исправама и т. д. Неко може нарочито за се да даде напра-  
вити такав печат, па га по својој вољи употребљавати у мес-  
тима, где за добро нађе, и где мисли, да нема опасности да  
ће бити ухваћен. Вредно је споменути, да би на таким печат-  
има општинским, које носе један и исти назив, требало да  
стоји изрезано: суд општине Н. среза Н. па ако је могуће и  
округа. — На тај начин би се лакше могло дознати: где је и  
у којој општини издата поједина исправа, пасош и т. д., а  
тамо би се лакше могло ући у траг и могућим фалсификатима.

Сем до сада поменутога бива и то, да се на понекој ис-  
прави може опазити фалсификат по рукопису и ортографији.  
Дешавало се, да је рукопис на извесној сведоци, и онај на

званичној потврди њеној, био један исти. Исто тако, да је званична потврда писана изврнутом руком, што је, разуме се, исељднику морало дати повода, да у исправност исте посумња. Да ће какав занатлија при издавању сведоче своје млађем писати рђавим рукописом и чинити ортографске погрешке, као и да ће какав сеоски кмет, при потврди те исте грешке чинити, то је са свим појмљиво. Али да се такве грешке десе на сведочебама, или другим исправама, које издају интеллигентни трговци, фабриканти и т. д., то се не да замислити. Стога треба исељдник сваку тлку исправу, која му до руке дође, савесно и брижљиво да испита, фалсификат да ухвати, а виновника подвргне строгој и заслуженој казни. (НАСТАВИТЕ СЕ).

## ПОЛИЦИЈСКИ РЕЧНИК.

### Последице немања тапије.

Ми смо у једноме од пр. бројева, 1897. г., нашега листа изнели, како је потребно, да се сваки сопственик непокретног имања, на то своје непокретно имање убаштини. Дакле, сваки без разлике треба да има тапију на своје име, т. ј. да га и надлежни судови на исто имање утврде, и онда ће се избећи излишне парнице које се стварају око заузећа и отимања безправног имања. Онда сопственик то имање може и продати кад хоће.

Ми ћемо овде навести један случај, из кога ће се — како општински судови тако и полиц. власти а нарочито сопственици непокретних добара — уверити, да је наш напис у горњем броју „Полиц. Гласника“ био одиста оправдан, односно препоруке, да се сопственици на иста имања убаштињавају: „Н. Н. земљоделац из Влашке, у ср. космајском окр. подунавском, на протоколу код првостеп. суда беогр. за округ подунавски, поднео је тапију од свога имања, званог „Њива у Лугу“, потврђену судом општ. влашанске и начел. ср. космајског. Том приликом изјавио је, да је ово имање, које му је остало од оца поч. Н., продао Н. Н. из Влашке, па је молио суд, да пренос уважи и тапију потврди. Поднео је и уверење у смислу §. 471. грађ. суд. поступка да му, сем овог имања, остаје још довољно земље према овом законском наређењу, те да продају овог имања може извршити.

Он је испунио све формалности. Поднео је све, што се до сада захтевало, е да би се пренос на другога могао извршити. Али, првостеп. суд беогр. окр. подунавског одбио га је од овог тражења преноса са разлога:

„Прописом §. 295. грађ. закона, да ко отуђи какву непокретну ствар, треба да буде њен господар — сопственик. Из поднете тапије види се, да општинска власт као не надлежна тврди, да је горе речено имање сопственост — молиоца — Н., а међутим, из саслушања молиочева види се, да му је ово имање остало од оца поч. Н.

Како молиоц ничим не доказује, да је ово имање њему остало од оца, и да је он — продавац — једини наследник свога покојног оца, а међутим, и сам признаје, да му није могуће такав доказ набавити, па једно с тога, а друго и за то, што општински суд није надлежан да утврђује, ко је чији наследник, кад постоји неспорни судија, при окружним судовима, као надлежан за места умрлих — завештача — коме је дужност, да распоредним решењем оглашује наследнике каквог умрлог старешине породице, то се на основу изложеног молиоца и продавац Н. од горњег тражења, на основу §. 178. грађ. суд. поступка, као недоказаног и неумесног одбија.

По жалби Н. Касацкини суд у свом II одељењу 12. Фебруара т. г. № 1263. нашао је: да је горње решење првостеп. суда на закону основано и за то га је за снажно прогласио.

Одбијен је од тражења преноса тапије на купца само зато, што нема доказа о својини.

Ето, то су последице немања тапија.

Продавац се није претходно на своје имање убаштинио, дакле, није постао сопственик тога имања пре траженог преноса, и сада, само зато, што нема доказа о својини, суд је нашао: да се пренос не може вршити.

Правилан је овакав рад првостепених судија, и он је заиста за похвалу. Бележећи овај случај, ми у исто време и овом приликом напомињемо, на првом месту општинским властима, да упућују своје грађане, да се сваки на своје имање убаштињава, те да се једном и код нас сопственици имања виде са

уредним тапијама у рукама; да се види, на основу кога права притежавају они то своје имање, и на који су начин дошли до њега, и са тако уредним тапијама, може се и пренос вршити без икаквих сметња.

До сада је практиковано у целој земљи, да се тапије потврђују на просту изјаву општинског суда у њеној потврди; да је продавац једини господар и сопственик имања које продаје, али се сада приступило правилнијем преносу и потврђивању тапија. То је не само за судове било од велике потребе, већ је било од велике потребе и користи и за самог продавца па и купца, који се тада нема бојати, да ће се у времену преноса тапије пријављивати какви сродници доказујући, да и они имају удела у продатом имању, око чега су се обично и израђали излишни спорови.

Дакле, треба објашњавати свакоме, који тапије од свога имања нема, да се на исто што пре убаштињава, јер ће се само тако избећи неприлике које се због тога обично и дешавају.

Овај и овако правилан рад ових судија, држимо, да ће прихватити и остали судови у земљи, јер не само што су ове судије нашле: „да је приликом преноса имања потребно, да неко од продавца имања мора бити сопственик истог, па да га тек тада може отуђити.“ него су и судије највишег суда у земљи нашле: „да је овако тражење умесно“ и за то су га одобрили.

Још једном велимо, да су судије првостепеног београд. суда округа подунавског, које су овај предмет решавале, добро схватиле закон и законска наређења а тако исто и своју дужност. Дакле, убаштињавајте се ви, сопственици непокретних добара који немате тапије од тих добара. Поводом овог случаја, у идућем броју изнећемо потпунију формулу уверења, које суд тражи, те да би се пренос могао одобрити.

## О УСИНОВЉЕЊУ.

(СВРШЕТАК).

### II. Усиновљење малолетног детета које припада другој вери, а по престанку родитеља.

Уговор о усиновљењу.

Закључен између нас долепотписани на следећи начин:

1). Ми потписани Шандор и Елиза Вајц из Францстала у Аустро-Угарској, по сада овде живећи, дајемо под своје наше рођено дете Ему, која је рођена, 3. јануара 1890. год., у селу Франсталу у Аустро-Угарској, и крштено по обредима вере римо-католичке, — Алекси Филиповићу, абацији из Ваљева и његовој жени Марији, и то без икаквих услова и изузећа, онако, како прописује § 137. грађ. закона, то јест, да се оно, у свему равна, њиховој осталој деци, ако их имају, или их буду имали.

2). Ема ће се покрстити и прећи у православље, и са новим добивеним именом узеће и презиме својих нових родитеља Алексе и Марије, а од тога дана и потврде овога уговора, ступа у сва права и дужности према својим новим родитељима, које прописује § 138. и 139. грађ. закона.

3). Ми, Алекса Филиповић абација из Ваљева и жена ми Марија, признајемо, да смо од Шандора и Елизе Вајц, узели под своје њихово дете Ему, на онај начин, како је то у првој и другој тачци овог уговора условљено и обећавамо, да ћемо са овим нашим усвојетом, онако поступати, као што поступа сваки родитељ са својом рођеном децом.

4). Од овога уговора не може ни једна страна без законих узрока одустати. Уговор ће се законом и судски потврдити и по један предати уговарајућим странама.

25. септембра 1897. г.  
Ваљево.

Уговарачи:  
Шандор Вајц  
Елиза Вајц  
Алекса Филиповић  
Марија Филиповић  
из Ваљева.

Овај чин усиновљења, а и покрштење Еме, кћери Шандора и Елизе Вајц, која је на крштењу добила име Катина, извршио сам данас по правилима наше свете православне вере у цркви ваљевској храму Х.

26. септембра 1897. г.  
Ваљево.

Парох ваљевски,  
Н. Н.

Да су Шандор Вајц и Елиза његова жена из Франстала, не сада овде живећи, и Алекса Филиповић и жена му Марија оvd. које подписани члан суда, лично познаје, садржину овога уговора, и на њему подписе, за своје признали пред овим судом, и да је стављени печат црквени и надлежног пароха истинит, суд општине ваљевске тврди, с тим, да противу овог усиновљења нема ништа, нити стоје какве законске препреке на путу.

Такса је за потврду наплаћена.

№ 5843

26. септембра 1897. г.

Ваљево.

Члан суда  
општине ваљевске,  
**Н. Н.**

Следује потврђење неспорног судије првостепеног окружног суда.

### III. Усиновљење пунолетних лица.

Уговор о усиновљењу.

Закључен између долепотписаних на следећи начин:

1). Ја, Димитрије Петровић пиљар оvd., остарио сам. Са мојом женом Агнијом, немам порода, а жеља ми је да своје имање оставим лицу, које би ме називало оцем, неговало у старости, пристojно саранило по смрти и паметно употребило наслеђе. Ради тога, познавајући врло добро Катарину, удову поч. Петра Милетића бив. оvd. обућара, која је подуже време провела у мојој кући, и пошто сам се уверио о њеној часности и доброту, узимам је под своје на место моје кћери без икаквих услова и изузећа § 137. грађ. закона.

2). Ја, Агнија ж. Димитрија Петровића пиљара, придружујем се овој одлуци мога мужа о усвојењу Катарине и примам је за своју кћер, обећавајући, да ћу јој бити права мати, као и моме рођеном детету.

3). Ја, Катарина, удова поч. Петра Милетића бивш. оvd. обућара, са благодарношћу пристајем, да будем место кћери Димитрију Петровићу и жени му Агнији са дужностима, које ми налажу прописи § 138. и 139. грађ. закона и добри обичаји. Пунолетна сам. Својих рођених родитеља немам. Не стојим у изузећу § 140. грађ. закона према моме поочиму и помајци за за усвојење, о чему подносим доказе.

4). Овакова два равногласна уговора надлежно и законом потврђена, биће код уговарајућих страна.

2. децембра 1897. г.  
Обреновац.

Димитрије Петровић, пиљар.  
Агнија уд. Димитрија Петровића  
Катарина уд. поч. Петра Милетића  
сви из Обреновца.

Долази оверење свештеника и црквени печат.

Потврда суда општинског.

Потврда судије за неспорна дела надлежног окр. суда.

Уговор о усиновљењу.

Пошто подписанима не стоји на путу, ни једна од законских сметњи, за закључење уговора о усиновљењу, на име: пошто смо исте вероисповеди, а разлика у добу старости између усвојитеља и усвојенице, већа је од оне, коју предвиђа као најмању § 140. грађ. закона, и како се усвојитељ не налази у задрузи, а усвојенице су пунолетне и добиле су одобрење своје матере, закључујемо следећи уговор:

1). Ја, Петар Јовановић, чиновник у пензији узимам место кћери: Персу, која је рођена 16. марта 1873. год. и Аницу, која је рођена 28. августа 1868. год., кћери Милеве Ковачевића, удове оvd., под условом: да оне приме име породице — (презиме).

Све дужности мојих поћерки своде се на то, да ме поштују и чувају до моје смрти, а оне од данас ступају у сва права и дужности према мени, као новом родитељу, како то прописују § 137., 138. и 139. грађ. закона.

2). Ми, Перса и Аница Ковачевић, примамо се овог усиновљења у свему, као што је у првој тачци овог уговора изложено.

3). Ја, Милева Ковачевић, удова, одобравам ово усиновљење, као рођена мати Персе и Анице.

4). Овакова три равногласна уговора надлежно и законом потврђена, даће се уговарајућим странама.

Уговорачи:

Петар Јовановић, пензионар.  
Перса }  
Аница } Ковачевић.

Одобрава уговор о усиновљењу мати:

Милева Ковачевић, удова.

Долази оверење свештеника и црквени печат.

Потврда суда општинског.

Потврда судије за неспорна дела првостепеног надлежног окружног суда.

### НИКОЛА МИЛОЈЕВИЋ.

— О, госпођо М. љубим руке, како сте?...

Упитана стаде на тротоару најлепше улице крагујевачке, баш до самог „Хотел-Такова“. Загледа се у непознатог господина.

— Збиља ме не познајете?

— А, гле, ти си Никола?

— Ја сам.

— А од куд ти у Крагујевцу? Шта је с тобом, давно те нисам видела?

Никола се обазриво окрену.

— Пођимо мало, госпођо, па ћу вам путем казати нешто, што не сме други знати...

И они пошоше горе идући „талпари“...

— Знате — говорио је госпођи у поверењу Никола — ја сам секретар Министарства финансије. Имам поверљиву наредбу, да изненада прегледам окружне и ереске касе.

Баш сам, мало час отуда приспео. Хоћу да останем непознат. — Знате, такве се ствари раде изненада, на пречап... Лунам главу, где ћу да одседнем?... Ако одем у кафану, знаће се... Цела ће чаршија сутра већ шућорити о мени и моме раду... Мислим се, кад би за који дан, у каквој приватној кући, на пример —

— Здраге воље... за што не! Та ти си наш познаник из давнина. И ја, па и мој покојни муж, сматрали смо те увек као и своје рођено дете. Истина, стан нам је доста мали, али за неколико дана...

— Хвала госпођо. Бићу вам вечито благодаран. Што би плаћао у кафани то ћу вама....

— Молим, молим... Можемо одмах тамо. Баш сам и ја пошла кући.

И они се обоје упутише у стан добре г-ђе М.

....Никола се уселио у стан. Беше расположен и разговоран. Нарочито је своју пажњу обраћао госпођиним — ћеркама. Њима је много о себи причао.



Слика II.

— Ја сам на врло важном положају. Министрова соба одма до моје. Само нас деле стаклена врата. Чим какав странац дође он тек мене зове. Без мене не може маћи. Сва писма, сва кореспонденција, цела поверљива архива у мојим је рукама. Кажем вам, ја уживам код Министра велико поверење. Ето,

јуче, зовну ме он и рече: Г. Никола, извештен сам, да има многе неправилности код окружних и средњих касџа. Спремите се — на одмах на пут. Где год нађете за „сходно“ ви вршите преглед, па ме најбржим путем извештавајте. Колико вам буде новца требало, узимајте из касе онога места, у коме преглед вршите. Само — насмеја се Министар — морате квити вашу оставити, јер им нећу на ваш издатак признати без квите... И ја пренух у смех. Тако добар, тако љубазан. Рекох му: оставићу и две и три, само да не „оскудевам“... Ето, вид'те, тако ја и Министар... И сад сам прво овамо дошао. Мислим, Крагујевац је велика варош, млога надлештва, па многи и издаци. Дај да почнем прво с Крагујевцом. Па, тако, сад сам ту. Ала ће „казначеј“ избечити очи кад му сутра запечатим касу.

— Зар ћете запечатити касу? упита старија плавуша са неким особитим интересом.

— Да како, и главну и резервну. Само молим, ђутите, морам ово тајно радити. Нико не треба да зна да сам овде. Ха, сад се сетих. Ни сутра не могу касу запечатити. Замишлите, заборавих да понесем пуномоћје. Остало ми је на столу код г. Министра. Но, он ће ми одмах испратити. Јавићу му данас поверљивим писмом да сам овде. Па нећу ни да хитам. Хоћу из далека да мотрим чиновнике, како се „опходе“; како живе, колико троше; јесу ли им жене луксузне...

— Зар и то?

— Па да боме. Тако могу тек да оцинем: колики им је приход а колики — расход.

— Но, ви сте прави враг, насмеја се плавуша. Тешко епротивим чиновницима кад им ви у госте дођете.

Тако је Никола провео у овој честитој кући неколико дана. Ретко је где одлазио. У тој је кући и ручао и вечеравао. Добра госпођа М. веровала је његовим речима. Она је познавала њега још за живота свога пок. мужа К. који је — погинуо пре десет и више година. Никола је тада био дете.

— Вид'те децо, рече г-ђа М. својим ћеркама, ово је тај Никола, о коме сам вам толико пута говорила. Израстао, па читав човек. Сад је секретар у Министарству финансије. Лепо Бога ми. Само, синко, чувај место и старај се, да будеш честит, као што су ти били и родитељи.

Никола је са неком побожношћу слушао речи г-ђе М. Он се у доколици својој највише забављао са старијом ћерком која беше живе и веселе нарави.

Тако је то трајало неколико дана. Једном дође Никола из вароши. Беше нешто натмурен.

— Шта ти је, те си тако нерасположен? упита га госпођа М.

— Јутрос сам запечатих касу у Начелству, а заборавих да узем парџа аконто моје дијурне. Сад не смем одпечатити касу, док прво књиге не прегледам а и сва новчана документа. Ал' ту ћу пробавити најмање 7—8 дана. Мрзи ме да узајмљујем од Начелника или „казначеја“. Одмах ће од мене тражити за то услуге. А ја то не смем да учиним. Шта! Зар ако нађем какву неисправност, па да то забашурим за љубав неке позајмице? Не, то нећу учинити за живу главу. Моја чиновничка заклетва то ми забрањује.

— И немој, рече г-ђа М. којој се допаде ова тачност и савесност Николина. Ја сам баш јуче примила нешто мало на име издржања. Ако ти могу бити на услузи са 40—50 динара, даћу ти их.

— Па и не треба ми више. То је док само не отворим касу, а после биће пара... Знам да ценим све ово, госпођо М. И ви ће те видети. Бићу кавалер...

Добра г-ђа М. даде му 50 динара у банкама. Никола за тим оде у варош, да се како вели, пађе са „казначејом“ те да се споразуме с њиме о прегледу новчаних докумената.

Чим је Никола отишао, уђе у собу старија ћерка г-ђе М. — Мајко, молим вас, да ме спасете овог напасника. То је гадан, одвратан човек. Он ме напада...

И она исприча мајки неке врло непријатне ствари.

Г-ђа М. задрхта од љутине. Једва је чекала да се Никола из вароши врати. Кад је он дошао, беше у кући прави лом. Г-ђа М. гневно викаше:

— Срам те било! И ти си секретар Министарства! И ти си ми образован човек! Чекај само, отићићу после подне код начелника, па ћу се жалити! Примила га ко сина, а он напада на моју кћер! Шкандал!

Никола се поче бранити, али је одмах прозрео, да је „ситуација“ врло озбиљна. За то је био решен на једно. Под изговором да ће и сам у Начелство, он у ствари оде и погоди кочијаша. Нико није знао на коју је управо страну отпутовао.

Кад се г-ђа М. пријавила Начелнику и саопштила му целу ствар, видела је, да је Никола лагао и да је она постала жртва његове преваре.

Ето, то је био опет тај исти Никола Милојевић. Он vara и пријатеље, и познанике, и рођаке, учитеље па и свештенике. Он vara све из реда. Пред његовим очима стоји само корист, а пред њом опет падају сви други обзирни. Молимо наше читаоце да поклоне пажње овим нашим саопштењима о њему, јер ће у њима наћи врло занимљивих епизода и врло пикантних ствари, које ће бити од користи свакоме, пошто ће из њих видети, с каквим се сретствима служе оваке fine и препредене варалице, као што је овај Никола. (наставиће се).

## ИЗ ПОЛИЦИЈСКОГ АЛБУМА.

### Живојин — Жика — Ђорђевић, звани „Пижа“.

— Пошто ови прасци рођаче?

— Па, к'о што сам ти казао газда!

— Млого је.

— Јок, славе ми, дајем их, 'нако, што је сутра бадњи дан, па ми треба хитати. Знаш, ја сам поде око Јасенице, ја...



Тако је говорио сељак са једним омањеним човеком, старим око 34 године, кога је назвао „газдом“...

Док је тај „газда“ загледао прасце, дотле је жандарм Шуновић посматрао „газду“ и попреко и уздуж.

И тамап да „газда“ „пазари“ са сељакком, а жандарм пред њега:

— О, Жико, ту смо! Ајд' са мном.

— Куда?

— У кварт... Па твоје старо место у — „главначу“...

Сељак зин'о од чуда, како то жандарм

вели једном „газди“. И Жика, ко млада невеста, пође са жандармом у кварт палилулски.

То је био тај Жика звани „Пижа“, веома опасан лопов и вешт кесарош. Он је два пута био осуђиван. Једном, 1883. год. осудио га нишки првост. суд на годину и по дана затвора због крађе, коју је извршио некоме трговцу из Ниша. Други пут осуђен је од стране првостеп. суда за вар. Београд на 10 година робије, опет због крађе, коју је извршио једном олд. телеграфисти. Од ове друге осуде издржао је 5 и по година а остало му је опрштено. После те осуде, „Пижа“ се — како сам вели — повукао са поља „опасних крађа“ и сав се предао само једном послу — *сечењу кеса* по вапшарима. Овај занат, мора да је на робији добро испекао, јер, од како је пуштен са робије, није никако нао у „клопку“, сем оног горе случаја, кад је оно пред Божић, па „марвеном тргу“ прасце погађао. Пошто је издржао 10 дана затвора, па који га је тада осудио кварт палилулски, буде протеран у Крушевац.

Вредно је овде прибележити, зашто је „Пижа“ рескрирао да дође у Београд. Он се није зажелео Београда ници својих старих другова, већ су га са свим друге побуде покренуле, да овај пут предузме. Тада су железницом дошли у Београд млого обвезници. „Пижа“ се међ њих помеша. У своме сељачком оделу изгледао је, као да и он иде на већу. Он је планирао: ове могу добро опануљити, а ако ме ко у Београду и позна, мислиће да сам и ја обвезник. Али се преварио у рачуну, јер „камилар једно, а камила друго“. Нашег „Пижу“ ухватише и затворе, па онда још и протерају. Где је сада овај

„трговац“ не зна се. Ал' што се поуздано зна то је, да он и сада где год ради свој „занат“, а чим вапари настану, он ће га тако развити, да ће власти с њиме имати пуње руке посла. Сељаци и трговци нека добро од њега чувају своје кесе. Да би га могли познати, ми смо му ево и слику донели. — Родом је из Крушевца.

**Жика Ванић — Алексић „Крагујевчанин“**, лопов.

— Зар брилијанти ?

— Прави. Светле се ко сунце!

— Па, понуди каквоме господину, то само могу господа платити.

Тако је говорио Коста „самсар“ некоме човеку, који му је показивао једну кутију, у којој беху неколико комада прстења.

Тај трговац беше овај Жика, а прстење, разуме се, да је било лажно.

Жика је препредеј лопов и коцкар. Родом је из Крагујевца, па га за то и зову „Крагујевчанином“. До сада је два пута судски осуђиван. Први пут 1887. год. на годину дана затвора, а други пут 1889. г. на осам година робије. Оба пута због опасних крађа. Од како је осуду издржао живи у унутрашњости и то махом у Крагујевцу. Прошле године у Децембру месецу, дошао је био у Београд. Тада је нудио на продају оно „брилијантско“ прстење, али је одмах ухваћен. Пресудом кварта напалушког осуђен је био на пет дана затвора и на прогонство у Крагујевца. — Он је стар 39 год. Зна занат берберски, али га је давно напустио. Средњег је раста; плав, роав у лицу. О њему се сада ништа не чује. Ако опет где год не продаје „брилијантско“ прстење? Ко ће то знати. Но свакако, треба га се чувати.



**Адам Чојкић из Породина**, опасан лопов.

— Ама укебаћу ја тога лопова, што ми једнако краде кукуруз, — говораше Алекса Видуљевић тежак из Породина у срезу моровском, једне ноћи, између 30. и 31. Јуна 1897. год.

Алекса се најљиве приближавао своје кошу. Собом је носио и пиштољ. Дошав већ близу места, он чу шуштање кукуруза. Погледа на врата од коша и спази, да су иста отворена.

— Мора бити, да је неко унутра, говорио је Алекса сџм собом, јер сам пред ноћ ова врата затворио, и где сада, неко их је отворио.

На прстима дође до отворених врата. Погледа унутра, и спази једног човека, који лупа цаком о под да се кукуруз слегне.

— Ко си ти? повиче Алекса и испали пиштољ у правцу где је оног човека спазио.

Непознати човек сруши се на земљу. Алекса претрну од страха. Но па једанпут непознати се диже са земље и наже бежати. Алекса се нададе за бегунцем. Стигао га је на по пута и онако на дохват удари га ништољем по глави. Но непознати јурну свом снагом унапред и нестале га у помрчини.

Алекса престаде даље да га гони. Врати се кући где застаде неколико својих суседа, који се на пуцањ скупише да виде шта се догодило. Алекса им исприча догађај. Сви се упутише с њиме кошу, да исти разгледају. На земљи нађоше једну шубару, а у кошу цап, у коме беше више од половине кукуруза.



Сутра дан, Алекса пријави ову ствар општинскоме суду и показа нађену шубару. Многи утврдише, да је то шубара *Адама Чојкића*.

Послаше одмах по Адама али му кућу нађоше затворену. Упиташе брата жене Чојкићеве: где се сада Адам налази. Овај рече, како је Адам са женом отишао у Бобово да се лечи јер је рањен.

Полицијска власт поведе истрагу. Телеграфским путем упита општ. суд у Бобову: да ли се тамо налази Чојкић, и доби одговора, да се он налази на лечењу у болници Ђуријској.

Пошто је Адам оздравео, спроведен је полицијској власти. Он је одрицао ово дело. За ране вели, да му их је сам Алекса нанео приликом једном, кад га је с неким још у друштву пресекао и напао. Из ништоља ранио га је у ногу а после су му батином главу разбили. Тако се бранио овај лопов, али се није могао одбранити. Кад је спроведен суду, порота је нашла да је крив и државни суд осудио га на 12 година робије у тешком окуву и на три године полицијског надзора. Ову је пресуду оснажио и Касациони суд. Адам је спроведен на издржање казне 20. Јануара ове год. Да поменемо о њему још и то, да му је ово друга осуда, јер је и раније био осуђен на три године робије у лакому окуву због крађе стоке. — Адам је стар до 50 година. Писмен је. Ожењен и отац петоро деце, од којих му је женско дете најстарије 15 година. Имовног је стања приличног, јер има преко 10 хектара. — Ова слика приказује тога лопова.

**Пантелија Јовановић, из Дубнице** — крадљивац стоке. Оригиналан је ово крадљивац. Да у кратко опишемо његова потоња дела.

Јула месеца прошле — 1897. год., Пантелија оде у Јдрело, срез хомољски, (јер му је оно место рођења, а у Дубници је досељеник), код неког свог рођака. Том приликом — 29. ист. месеца — са салаша Јована Јанковића украде 4 брва оваца; отера у Дубницу и даде их на чување некоме Стевану.

Јован је трагао за покрађеним овцама и тек 12. септембра исте године нађе их у Дубници код Стевана Павловића. Јован се одмах упути у Свилајнац и достави ово полиц. власти, која поведе истрагу, а овце преда сопственику.

Стеван је признао да му је те овце дао Пантелија. Но овај се већ у томе времену налазио у притвору код полиц. власти среза јасеничког (у Паланци) за крађу коза. Ево шта о томе веле званична акта.

Преко ноћ, 1. септембра исте године, Љубисаву Илићу из Шетоње (ср. млавски), са салаша, који постоји у месту званом „козји грб“, нестану 15 комада коза.

Љубисав пође у потеру и 5. септембра дође у Паланку, где нађе своје козе код неког Ђорђа кафеџије. Упитан Ђорђе, од кога је купио ове козе, одговорио је, да их је купио од Пантелије из Дубнице.

Пантелија није никако кривицу признао.

Пошто је дело било потпуно ислеђено, спроведен је на осуду првостеп. суду пожаревачком. На претресу пред поротним судом одрицао је, да је он то дело учинио. Но поротни суд нађе да је за обе ове крађе Пантелија крив, а државни суд осудио га је на седам и по година робије у лакому окуву, и да по издржаној или опрштеној казни буде три године под полиц. надзором. Пред поротом Пантелија признао је, да је до сада два пута осуђиван на робију, и то оба пута због крађе стоке...

По изреченој пресуди, Пантелија се насмеја на рече: „Е, баш сам јеврејски осуђен, јер је дотурено и оно *и по*“.

Кад је упитан, што се не окане тих крађа, одговорио је: „Е, ја нисам тако глуп као што изгледам! Нећу ја да убијам и да вршим опасне крађе, те да омастим где год колац; —



већ овако, крадуцам по мало стоку, па ме осуде 5 до 10 година робије. Нешто издржим, а нешто будем помилован, па ми пусте..... У овим речима лежи цела оргиналност овог лопова.

Износимо му слику да га са читаоцима упознамо. Кад он овако вели још сада, без сумње да ћемо имати прилике, да се још који пут с њиме видимо.

Стар је до 38 година. Неожењен. Нема блиских рођака. Имања нема никаквог, — дакле „гоља“. Општина му издала уверење, да је по све хрђавог владања.

**Стана Гонђа**, крадљивица. У 20. броју нашег листа у прошлој години, кад смо донели слику Веронке Хорват, крадљивице,

скренули смо пажњу читаоцима на служавке овакове врсте. Доносећи сада слику ове Стане, циљ нам је, да их учинимо пажљивим и на такозване надничарке, које се увлаче у поједине куће да раде, а оне том приликом краду шта стигну. И ова Стана, једна је од тих. О њеним лоповлуцима има много што шта забележено. У једној кући у улици „Косовској“ где је радила 7—8 дана, украда је читаву једну бошчу ствари, па чак и канту с машћу није поштедила. За овим настао је низ крађа по разним кућама. Последњу крађу за коју полицијска власт зна, извршила је пре два месеца, у једној кући где је радила. Украда је једну мињушу и један прстен, па их дала једном кафеџији за ракију! (Стана је и страшна пијаница). Ухваћена у овој крађи, Стана је од стране кварта палилулског осуђена на *тридесет* дана затвора и четири месеца полицијског надзора. Затвор је издржала, али се крије и избегава издржање надзора. Стана је, без сумње, опет продужила свој стари занат, па за то јој и износимо слику, те да је сваки упозна, како би се могао сачувати од оваквих раденица. Она је родом из Вранова, у А-Угарској, стара 31 годину, до сада се два пут удавала.



### ИЗ СТРАНОГ СВЕТА.

Пре неколико година, расправљао је бечки суд ову занимљиву парницу.

Један ловац отишао је у лов на једно добро свога пријатеља. Сам је шврљао по шуми тражећи лова. У један мах спазу на оближњој грани неку тицу (бар је он тако мислио) узе пушку на око и окине. Са гране полетеше ситна парчад дашчица а из једног цбуна зачу се глас: *немој, стани!* Ловац запренашћен пусти пушку и гледаше пред собом. Из цбуна изађе један циганин, који је „био ради себе“, а обесио своје ћемане о дрво. Ловац мислећи од ћемана да је тица, хитцем из пушке сво је раздробио. Бечки суд није узео у обзир одбрану ловчеву да је — кратковид, већ га је осудио на накнаду штете. Цига је дошао до бољег ћеманета.

### СПИСАК

лица из Београда и иностранства која су пуштена са осуде па имају да издрже полицијски надзор по судским пресудама.

1. Радомир Костић скитница из Београда, рок му је издржавања надзора до 2. Августа 1898. год.
2. Милан Кекез, скитница из Аустро-Угарске, рок му је издржавања надзора до 2. Августа 1898. године.
3. Драгутин Кнежевић, скитница из Беогр., рок му је издржавања надзора до 19. Маја 1898. год.

4. Владимир Живковић, лопов из А-Угарске, има да издржава надзор до 27. Августа 1898.

5. Илија Продановић, скитница из Београда, има да издржава надзор до 26. Маја 1898.

6. Милош Јоксимовић, из Црне Горе, рок му је до 18. Септембра 1900 год.

7. Рака Митровић, лопов из Београда, рок му је издржавања надзора до 6. Децембра 1899. год.

8. Благоје Благојевић, бив. бакалин из Београда, рок му је до 6. Децембра 1898.

9. Драгољуб Благојевић, шегрт из Београда, рок му је до 6. Децембра 1898. г.

10. Мирко Јовановић, скитница из Београда, рок му је до 6. Децембра 1898. год.

11. Тома Раденковић, надничар из Београда, рок му је издржавања надзора до 22. Фебруара 1899.

12. Аврам Мануил, обућар из Ниша, рок му је издржавања до 22. Фебр. 1899.

13. Станоје Живковић, бив. бакал. из Ниша, рок му је издржавања надзора до 6. Децембра 1898. год.

14. Милка, жена Паје Максимовића, из Аустро-Угарске, рок јој је издржавања полиц. надзора до 22. Фебр. 1899.

### ПОТЕРА.

**Вилхелм и Херман Кауш**, железнички радници 27. новембра 1894. године извршили су убиство над Величком, сином Станоја Петковића из Паси Пољане, округа нишког, па побегли. Начелство округа нишког моли све полицијске власти, да Вилхелма и Хермана потраже, па у случају проналаска њему стражарно спроведу с позивом на акт Бр. 3400., или Управи града Београда с позивом на акт Бр. 6419.

**Милица** — Мица, жена Борђа Петровића, содације код апотекара Јована Јовановића у Нишу, пре три године напустила је свога мужа и отумарала незнано где. Пошто је Милица потребна протонресвитуеру округа нишког ради миренља с мужем, то је наређено свима властима да је у своје кругу потраже и у Ниш упуте. Акт Управе града Београда Бр. 6527.

**Аврам Илић**, калфа шлосерски, родом из Гаглова среза расинског округа крушевачког, решењем Г. Милановачког суда стављен је под суд и у притвор, због убиства, па је пуштен на јемство да се из слободе брани. Како је Аврам отишао из Г. Милановца и није му се могао предати позив за одређени претрес, то је наређено тражење. Пронађеног треба стражарно спровести дотичном суду или Управи града Београда, с позивом на Бр. 6564.

**Светозар Алексић**, звани „Пећанац“, чувени коцкар из Крушевца, који је више пута био судски осуђиван, окривљен је код начелства округа крушевачког због прављења и протурања лажног новца. Он је стар 30—35 година; стаса обична, лица црна, пегава, косе смеђе, бркова плавих. У оделу немачком, капут, прслук и панталоне од пепељавог штофа. Пронађеног стражарно спровести начелству округа крушевачког с позивом на Бр. 3108. или Управи града Београда на Бр. 6454.

### ИЗЈАВЕ, ПОРУКЕ И ОДГОВОРИ УРЕДНИШТВА.

**Команди жандармеријског одреда, Пожаревац.** — И по трећи пут шаљемо Вам накнадно нестале бројеве. Одавде се увек уредно врши експедиција листа јер ми строго контролишемо. — Држимо, да и овдашња пошта врши савесно експедицију, тим пре, што сав персонал добија наш лист бесплатно. Обратите се шефу тамошње поште, јамачно ће вам он помоћи да ваши жандарми у будуће уредно лист добију.

**Наше скупљаче** још једном молимо, да нам прикупљену претплату што пре пошаљу. Ми смо овај апел на њих више пута управљали, само за то, што су издаци, око уређења овакога листа велики, и што се уредништво насања једино на своје претплатнике, пошто је то и једини извор из кога црпи сретства за свој опстанак. Надамо се, да нас скупљачи неће довести у положај, да морамо обуставити шаљање листа претплатницима, за које нам још нису новац послали.